

Търговецът Юра Кудеяр стоически бе понасял стотиците набези, но накрая не издържа, взе пари назаем от един познат и отиде да търси помощ в консултингова фирма. А там някакъв оплешивял мениджър с къдрава брадичка, която му придаваше професорски вид, го покани да седне и сложи нещата по местата им.

- Няма да се оплаквате от рушветите и разходите. В нашата страна това е неизбежно като снега и дъжда. То е като климата, който не сме в състояние да регулираме. Срещу омразата към онези, които се опитват да правят нещо и да печелят пари с главата си, също е безсмислено да се говори. Освен че тази омраза е вродено качество и природна даденост на неудачниците, на всичкото отгоре в течение на седемдесет години комунистите им набиваха в главите, че не е красиво да си богат, когато другите вече са успели да пропият всичко. Тук е необходим маркетингов подход. А какво гласи първата заповед на маркетинга?

- Коя? - недоумяваше Юри.

- Не знаете ли? - изненада се консултантът.

- Не.

- Че тогава как сте успели да завъртите ателие и магазин? - още повече се изненада специалистът по човешките ресурси. - Добре де, няма значение. Първата заповед на маркетинга гласи, че не бива да правите онова, което се харесва на вас, а онова, което е лесно да се продаде, за което има търсене и от което има потребност на пазара. При това е желателно то да бъде предплатено, преди още да сте го произвел. В идеалния си вариант това означава, че трябва да предлагате такива услуги, заради каквито хората сами ви търсят, сами ви определят цената и предварително ви плащат. Е, няма да е зле, ако не претендират към качеството на онова, което по-късно ще изработите по тяхна поръчка, а дори когато не го изработите, те да не си търсят парите. Къде е възможно това?

- В консултинга ли? - досети се Кудеяр, който вече бе платил на специалист за лекцията му.

- Точно така - не се впусна да отрича мениджърът, - но за целта е необходимо специално образование, каквото вие нямате. По тази причина стоматологията, гинекологията и акушерството също не са подходящи за вас. Тогава какво остава?

Професорът направи пауза, а Кудеяр въздъхна като студент на изпит и си призна:

- Ами... не зная.

- Държавата. В нашата страна това е една корпорация, която без значение какво прави, винаги заграбва пари. А тя без каквото си иска. Федералната служба за безопасност, прокуратурата и медицината отпадат като перспектива за вас, защото за тях също се изисква специално образование. При данъчните е много скъпо да се уредиш. И какво остава? Престъпниците и милицията. Престъпниците вършат ли ви работа?

- Престъпниците ли? - изненада се Кудеяр. - Ама нали говорехте за държавата?

- Господи! - учуди се консултантът на неговата тъпота. - У нас престъпниците отдавна са точно такава част от държавата, каквато е и застраховането. Нима не сте забелязали, че корупцията се превърна в норма? Престъпността има своите плюсове и минуси. В нейния свят не съществува защита на личността, а охрана на труда практически липсва, затова текучеството на кадри е много голямо, тъй като е следствие от високата смъртност. Но за сметка на това там не се изисква диплома, създават се неразрушими приятелски отношения и здрава дисциплина. В гангстерските среди се образува завършен цикъл на производство - дошъл, видял, заграбил. Плюс бърза кариера, което е много примамливо за младежта, понеже там позициите са честни и директни, защото бандитът не се кълне в конституцията и не лъже, че мисли народа. Той направо си казва, че е дошъл да граби. Освен това младежта

винаги бърза и няма търпение, а в престъпния свят веднага може да пробие нагоре. Мисля, че вие сте преживели доста неща, а и сте на средна възраст. Как ви се струва предложението за престъпния свят, паднахте ли си по него, извинете за израза?

- Ама аз... Макар че... - След контактите му с престъпния свят Юри имаше по-скоро негативно мнение, затова се поколеба малко, но все пак каза: - Общо взето, не си паднах.

- Значи всичко е наред. И какво остана сега? Вие сте бивш офицер, нали така? Значи - милицията! По същество там ситуацията е аналогична, но за щастие трябва да отбележим, че е легална! Там хората сами ще дойдат при вас, сами ще си платят и няма да правят рекламации. Но вие ще се изкушите хем да се уредите в милицията, хем да запазите бизнеса си. Не ви съветвам да постъпвате така. Завистниците ще ви изядат. Тук нещата са като на война: или ти - тях, или те - теб. В смисъл на заграване... Това означава, че се налага да продадете всичко и да се пречистите като младенец. Сиреч, да станете гола вода. А после, щом се приспособите към обстановката, ще заслужите доверието на различни хора и те сами ще започнат да ви привличат в своя бизнес. Разбрахте ли за какво говоря?

- Да, благодаря - надигна се Кудеяр от стола, неразбрал дали са му помогнали или са го изпързали.

- Почакайте малко. В живота не е достатъчно да знаете само какво трябва да направите, необходимо е да сте наясно и как да го направите. Нека караме подред. Първо, ще се уредите при ченгетата и чак след това ще продадете имуществото си. Второ, в момента рублията има завишена стойност. Колко е сега? Шест хиляди за долар ли беше? А ще стане деветнайсет-двайсет хиляди. Значи скоро ще освободят курса. А най-добрият капитал е ликвидният капитал. А най-ликвидното нещо в момента са долларите. Но не когато са в банка, а когато са в буркан. Разбрахте ли за какво говоря?

Юра го послуша, и то - не веднъж. Послуша го и когато се уреди на работа при ченгетата, и когато продаде предприятията си, вече забравил за набезите, защото никой не смееше да нападне ченге, което е в състояние да сподели разни неща с началника си. И когато плати да го преместят в пъгната милиция, и когато прибираще дребни банкноти от населението за това, че не се заяжда за незначителни нарушения. И не веднъж по-късно той от все сърце благодареше наум на специалиста по консултинг.

А когато рублията се сринат и цените на стоките, суровините и електроенергията скочиха до небесата, а на оборудването и имотите се сринат под земята, Юра направо беше готов да направи курбан на този "професор". Колко блестящо сложи нещата по местата им, колко добре му ги описа! Същински пророк!

Ала предсказателят с къдравата брада не му спомена нищо само за едно. Или може би му го спомена, но някак бегло, между другото, и Юра не му придаде необходимото значение. Избирайки съдбата си, той все още не знаеше нищо за огледалото.

Преди, докато се бръснеше, Юра виждаше в него изтормозен, измъчен, но почтен човек. А сега бе принуден да гледа сит, спокоен, но почтен гадняр. И въпреки че над него имаше още по-големи гадняри, за чистата душа на Кудеяр беше болезнено да е гадняр. Ала така бе само в началото, после постепенно тя свикна. Защото преди не го обичаха, а сега започнаха да го уважават, сиреч, да се страхуват от него.

И в този момент, докато дебнеше зила, за който го предупредиха обвързаните с ченгетата мутри, той очакваше да получи съответната оценка на своя социален статус в паричен еквивалент. Системата беше отработена много преди него. Щеше да спре камиона, да провери документите и товара му. И ако в него се намираще онова, което те търсеха, зилът щеше да изчезне, да се изпари заедно с възкръсналия Александър Белов...